

Ҳалқи соғлом, авлоди баркамол

(Боши 1-бетда)

Ҳақиқат күседа билинади, дейдилар. ЮНЕСКО маълумотларига карама-гана, булгунга кунда дунёда 100 миллион бола мактабда таҳсил олини имкониятига эга эмас экан. Ер юзида ҳарбий ҳаражатлар учун трилионлаб доллар ахратилётган (2005 йил 15 ноябрдаги маълумотга кўра, Ироқдаги урушга АҚШ 250 миллиард доллардан зиёд маблаб сарфлаган. Кейнинг беъзи маълумотларга карама-гана, бу уруш Кўшма Штатларга 2 трилион доллардан ҳам қимматга тушиши эҳтимоли бор) бир пайдай ани шу блокларларнинг мактабга қатнашни таъминлаш учун бор-йўн 9 миллиард доллар кифоя қилил экан. Зеро, таълимиң кенгроқ йўн очиши хозирги даврда ҳар қаёнгигандан-да долларлар ҳамиятига эга бўйл, у сиёсий ва диний фундаментализмга қарши курашнинг энг қудратли восита-ларидан бўйид.

Ҳар ким ўз қаричи билан ўлчайди. Мазкур ҳикмат замирини одамларнинг қаричи узун-қиска бўлгани каби ақл-идроқи, дид-фаросати, билими ва дунёкариши ҳам бир-биридан фарқланishi билан боғлиқ аён ҳақиқат мухассам. Ани пайдай ри-вожланни ўйлайдан дадид одимлаётган ёш мустакил давлатларга «акл бўлиши»га ружу кўйган айрим давлатларга нисбатан бу иборан кўллаганда ҳам ана шу «қаричларда турличи таъвилини кузатиш мумкин.

Биз, одатда, билими саёс, интел-лекти паст, ўз вазифасини қўнгил-дагидек эллай олмайдиган, ишини чала-чупла бажарадиган, кўнгиста-ши ташаббусси кишиларни «саводсиз», «чаласавод» деймиз куюниб. Чунки бугун мамлакатимизда ҳарф танимидиган, яъни том маънода саводсиз ёки чаласавод одамнинг топилиши гумон.

Дунёнинг кўплаб давлатларида эса ушбу тушунчлар ҳалича ўз луғавий маънисида кўлланадиган, бошкacha айтганда, етакчи мамлакатларда мил-лионлаб гирт саводсиз кишилар бор-лигини инобатга оладиган бўлслак, Ўзбекистонда ҳатто «саводсизлик» тушунчининг даражаси ҳам айрим тараккиятин этган давлатлардаги бундай карашга нисбатан анча юқрии экани аён бўлади.

Бир мисол. Бутун дунё ахли бар-ча соҳаларда пешқадам, дей эътироф этишга ўрганиб қолган Америка Кўшма Штатлари ахоли саводхонли-ги бўйича жаҳона 49-йердан турар экан. АҚШ таълим вазири Маргарет Спеллингнинг тан олишича, ушбу мамлакатларда 11 миллион нафар катта ёшли фуқаро на ёзиш ва на ўзиши турбади. Яна 30 миллион американлик фикат майян ҳужжатларга имзо қўя

олишгагина лаёқатли экан, холос. Балогат ёшидаги америкаликларни газета, китоб ўқишига, ёки - хеч бўлмаганде - жамоат транспортидан фойдаланиш қондилари, дороға кўзозларни хижжалишга ўргатиш борасида 1992-2003 йиллар давомидан тайинни иш килинган. Шу маънода, М. Спеллингнинг Кўшма Штатларда тезор мактаб тавлими испо-хотини бошлашга даъват этайтини сабабларни тушиуни қийин эмас.

Тиббийёт соҳасида ҳам АҚШ қўрса-

кличлари мактабларни даражада эмас-лиги кишини ҳайрон колдиди.

Ҳаҷон соглини саклаш ташкилоти дунё мактабларни орасида ўтказган рейтнинг кўра, Кўшма Штатлар соглини саклашнинг умумий олини бўйчи-37-йеринда, соглини саклашнинг сифат кўрсақчили бўйича эса 54-йеринда. Шу рейтнинг факат

шаббуси билан қабул қилинган 2004-2009 йилларда Мактаб таълимини ривожлантириш давлат умумиллий дастурини ошириш учун 1 трилион 200 миллиард сўйдан орти-маблаб сарфланниши кўзда тутилган.

Дастурда беш йил давомидан жами 97/27 мактабнинг 8476 тасида, яъни 90 физиондаги кўргирида эски мактаб бинolari ўрнига янгилирни куриш, капитал реконструкцияни килиши, капитал ва жорий таъмиришни шиҳарни оширилиши муносабати билан давлат бюджетидан қўшимча 52 миллиард долларни сўммий сўнум сабабларни ишга тушди.

Ватаннинг тизими соҳасида ҳам яхшилини яхшилашни кўзлашади. Бундай кен кўлумли амалий саъ-харакатларни таъминлаши олдинги йилга нисбатан чакалоларни ўзимни 7,4 физий, онлар олишига олиб борилмоқ.

Бундай ҳар кимнига яхшилини яхшилашни кўзлашади.

Мамлакатимизда бепул шошилини

тиббийёт кўргиши бўйича ягона тизими азалитил, мазкур тизимни тар-кибиги киривчи мусасасаларнинг мод-дий-техника базасини мустахкамлашига алоҳида эътибор каратилмоқда. Жумладан ўтган йили Тошкент шаҳрида, Коракалпогистон Республикаси, Самарқанд ва Андіжон вилоятларида шошилини тиббий хизматга мулжалланган бинолар капитал таъмирланни, тегиши бўлимлар ишга тушди.

Болалар ва онлар саломатлигини яхшилаш, чакалолар ўзимни мустахкамлашига алоҳида эътибор каратилмоқда. Кудусдаги Ҳадасса шифо-хонасида бир неча кундан бўён беҳуш ётган Шарон кечака яна жарроҳлик хонасида ўтказилди. Шифохона профессори Шломо Мор-Йосеф сўзларига кўра, Шароннинг бошига кон кўйли-шиша ва кон босими олдини олиши амалиёти олиб борилмоқ.

Бундай ҳар кимнига яхшилини яхшилашни кўзлашади.

Бондай ҳар кимнига яхшилини яхшилашни кўзлашади.

